

LAJME BE

QENDRA BE
Shtator–Tetor 2025
QBE-numër 105/2025

EVROPA KONTITENT I INTELIGJENCËS ARTIFICIALE

Bashkimi Evropian po përshpejton lëvizjen e tij për të udhëhequr garën globale në inteligjencën artificiale (IA) me një plan të ri veprimi, "Kontinenti i IA-së", i publikuar në prill 2025. Kjo strategji përfaqëson një qasje gjithëpërfshirëse që kombinon rregullimin, investimet, infrastrukturën dhe zhvillimin e aftësive. Ndërsa BE-ja ka vendosur tashmë standarde globale me Ligjin e IA-së të vitit 2024, sfidat mbeten të rëndësishme. Sipas të dhënave, vetëm 14% e kompanive evropiane përdorin teknologji IA, me një hendek të madh midis korporatave të mëdha (41%) dhe ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme (11%). Pavarësisht një baze të fortë kërkimore, Evropa përballlet me dobësi strukturore siç janë një treg i fragmentuar, investime të kufizuara private dhe varësi nga teknologjitë e huaja të cloudit dhe gjysmëpërçuesve.

Palët janë të ndara në reagimet e tyre. Industria mirëpret lëvizjen drejt thjeshtimit dhe konkurrueshmërisë, ndërsa organizatat e shoqërisë civile theksojnë rëndësinë e mos sakrifikimit të standardeve të sigurisë dhe të drejtave themelore në ndjekjen e inovacionit.

Perspektivat e BE-së për sukses si një "kontinent i IA-së" do të varen jo vetëm nga zbatimi i këtij plani veprimi, por edhe nga progresi në krijimin e një Unioni Kursimesh dhe Investimesh dhe zvogëlimin e varësisë strategjike nga teknologjitë e huaja. Parlamenti Evropian do të luajë një rol kyç në monitorimin e progresit dhe formësimin e legjislacionit të ardhshëm, siç është projektligji për teknologjitë cloud dhe zhvillimin e IA-së.

Kjo iniciativë sinjalizon angazhimin strategjik të BE-së jo vetëm për të rregulluar, por edhe për të ndërtuar në mënyrë aktive të ardhmen e saj digjitale.

Një tregues kyç i suksesit do të jetë forcimi i Unionit Kursimesh dhe Investimesh (SIU), kuadri i ri për mobilizimin e kapitalit privat, i cili është thelbësor për financimin e revolucionit të IA-së në Evropë. Në tetor 2025, me publikimin e strategjisë "Zbato IA-në" dhe Strategjisë Evropiane për IA-në në Shkencë, Bashkimi Evropian hodhi themelet për krijimin e një Këshilli Evropian të Kërkimit për Inteligjencën Artificiale.

<https://www.europarl.europa.eu>

Përmbajtja e lajmeve:

Evropa, kontinent i inteligjencës artificiale	1
Në fokus të Parlamentit Evropian	2-3
Aktivitetet e Kuvendit që lidhen me çështjet evropiane	4-5
Anëtarët e rinj të BE-së pa të drejtë vetoje	5
Eurobarometri i Komisionit Evropian	6
Rregulla të reja për reklamata politike të paguara	6
Siguria Kibernetike e BE-së dhe Strategjia PRO-TECTEU	7
Sistemi Dixhital i Hyrjeve dhe Daljeve (EES)	7
OBJEKTIVAT KLIMATIKE PËR VITIN 2040	8
75 VJET KONVENTA EVROPIANE PËR TË DREJTAT E NJERIUT	8
Dita Evropiane e Gjuhëve 2025	9
Plan i ri i përbashkët veprimi për të luftuar terrorizmin në Ballkanin Perëndimor	9
Fondi social për klimën	10
Java e barazisë gjinore	10
Shkalla e papunësisë në Evropë	11
Kalendari i BE-së / Nëntor 2025	11

NË FOKUS TË PARLAMENTIT EVROPIAN

www.europarl.europa.eu

Seancë plenare 8-11 shtator 2025

Në seancën plenare të shtatorit, eurodeputetët miratuan masa të reja për të parandaluar dhe zvogëluar mbeturinat ushqimore dhe tekstile në të gjithë BE-në. Do të futen objektiva detyruese për reduktimin e mbeturinave ushqimore, të cilat duhet të përmbushen në nivel kombëtar deri më 31 dhjetor 2030: 10% nga përpunimi dhe prodhimi i ushqimit dhe 30% për frymë nga shitja me pakicë, restorantet, shërbimi ushqimor dhe familjet.

Masat e reja, të miratuara me 431 vota, synojnë të nxisin tranzicionin e sektorit të automobilave në një ekonomi rrethore duke zvogëluar ndikimin mjedisor të prodhimit dhe trajtimit të automjeteve në fund të jetës së tyre, si dhe duke forcuar qëndrueshmërinë e industrisë së riciklimit të makinave në Evropë.

Eurodeputetët mbështetën Joel Elvinger nga Luksemburgu (530 vota) dhe Stef Blok nga Holanda (462 vota) për mandatet e tyre të dyta si anëtarë të Gjykatës Evropiane të Auditorëve.

Raporti i Komitetit të Punëve të Jashtme, i cili shqyrton përgatitjet e Ukrainës për anëtarësim në BE në kontekstin e luftës së vazhdueshme të agresionit të Rusisë, u miratua me 418 vota.

Në fjalimin e saj para eurodeputetëve, presidentja E Moldavisë, Maia Sandu theksoi se zgjedhjet e ardhshme parlamentare në Republikën e Moldavisë më 28 shtator do të jenë më të rëndësishmet në historinë e saj dhe se rezultati do të vendosë "nëse do të konsolidohemi si një demokraci e qëndrueshme".

Eurodeputetët miratuan ndryshimet në Mekanizmin e Rregullimit të Kufijve të Karbonit (CBAM) të BE-së me 617 vota. Këto ndryshime janë pjesë e paketës së thjeshtimit "Omnibus I" të paraqitur më 26 shkurt 2025, e cila synon të thjeshtojë legjislacionin ekzistues në fushat e qëndrueshmërisë dhe investimeve.

Në debatin vjetor me eurodeputetët, Presidentja e Komisionit Evropian Ursula fon der Lajen përshkroi punën e

Komisionit që nga fillimi i mandatit të saj të ri dhe planet e saj të ardhshme.

Eurodeputetët kërkuan një buxhet më të madh dhe autonom për bujqësinë pas vitit 2027, me më pak burokraci për fermerët dhe stimuj për arritjen e qëllimeve mjedisore dhe sociale. Politika e Përbashkët Bujqësore (CAP) e BE-së nuk duhet të integrohet me fusha të tjera financimi ose të bëhet pjesë e një pakete më të gjerë financiare të përdorur nga shtetet anëtare për qëllime të tjera përveç bujqësisë.

Parlamenti Evropian i ka dhënë dritën jeshile ndryshimeve në kohezionin dhe financimin social të BE-së në përgjigje të sfidave të reja dhe prioritetëve të BE-së.

Eurodeputetët miratuan një qëndrim mbi reformën e Direktivës së Udhëtimit me Paketa, duke synuar të ofrojë mbrojtje më të mirë për udhëtarët në rastet e ndërprerjes së udhëtimit dhe falimentimit të operatorëve turistikë.

Në rezolutën e miratuar, eurodeputetët dënojnë pushtimin e vazhdueshëm të paligjshëm të pjesës veriore të Qipros nga Turqia për 51 vjet dhe denoncojnë shkeljen serioze të së drejtës ndërkombëtare dhe pengesën për paqen, stabilitetin dhe marrëdhëniet midis Bashkimit Evropian dhe Turqisë.

Seanca plenare 6-9 tetor 2025

"Dhuna politike nuk ka vend në shoqëritë dhe komunitetet tona", tha Presidentja e Parlamentit Evropian Roberta Meco në hapjen e seancës plenare nga 6 deri më 9 tetor.

Eurodeputetët miratuan një reformë të mekanizmit të pezullimit të vizave të BE-së që zbatohet në 61 vende, qytetarët e të cilave aktualisht mund të udhëtojnë në zonën Shengen pa vizë për qëndrime të shkurtra deri në 90 ditë në çdo periudhë 180-ditore.

RREGULLORE E RE E BE-SË PËR TRANSPARENCËN POLITIKE

Mekanizmi i lejon Komisionit Evropian të rivendosë kërkesat për viza për një vend kur ka shqetësime sigurie - së pari përkohësisht, në pritje të një hetimi dhe dialogu, dhe më pas përgjithmonë, nëse problemet vazhdojnë.

Duke iu drejtuar eurodeputetëve, Kryeministri i Luksemburgut, Luc Frieden, theksoi se Evropa duhet të riangazhohet ndaj vlerave të saj themelore të lirisë, demokracisë dhe sundimit të ligjit.

Eurodeputetët miratuan një mandat për negociata me shtetet anëtare për të siguruar kushte të përshtatshme pune për praktikantët dhe për të dekurajuar kompanitë nga maskimi i vendeve të punës standarde si stazhe. Mandati i Parlamentit, i hartuar nga Komiteti i Punësimit dhe Çështjeve Sociale, propozon ndryshime në rregullat e reja të BE-së mbi stazhet për të parandaluar më mirë praktikantët abuzive dhe për të siguruar që praktikantët të kenë kontrata me dispozita të qarta mbi pagën, kohëzgjatjen dhe mbrojtjen sociale.

Me 577 vota, Parlamenti Evropian miratoi kërkesën e Gjermanisë për 3,085,166 euro ndihmë të BE-së nga Fondi Evropian i Përshtatjes së Globalizimit për Punëtorët e Zhvendosur (EGF) për punëtorët e pushuar nga puna pas mbylljes së fabrikës së gomave Goodyear në Fulda dhe mbylljes së pjesëshme të fabrikës në Hanau të Gjermanisë.

Parlamenti Evropian ka miratuar me 578 vota, kërkesën e Belgjikës për 931,690 euro ndihmë nga BE-ja përmes Fondit Evropian të Përshtatjes së Globalizimit për Punëtorët e Zhvendosur (EGF) për të mbështetur 417 punëtorë pas mbylljes së prodhuesit të çipave BelGaN në korrik 2024.

Në tekstin e miratuar me 492 vota, eurodeputetët kërkuar fleksibilitet dhe mbështetje më të madhe për fermerët në respektimin e rregullave ekzistuese të politikës së përbashkët bujqësore (CAP).

Në dy votime të ndara, Parlamenti Evropian hodhi poshtë dy mocione mosbesimi kundër Komisionit Evropian. I pari, i paraqitur nga grupi Patriotët për Evropën, u hodh poshtë me 378 vota kundër dhe 378 vota kundër. I dyti, i paraqitur nga grupi i Majtë, u hodh poshtë me 383 vota kundër.

Seancë plenare 20-23 tetor 2025

Eurodeputetët miratuan një propozim nga Konferenca e Presidentëve (Presidenti i PE-së Mecola dhe udhëheqësit e grupeve politike) për kalendarin e Parlamentit për vitin 2027. Në vitin 2027, Parlamenti do të mbajë 15 seanca plenare, nga të cilat 12 janë seanca katër-ditore në Strasburg, dy janë seanca dy-ditore në Bruksel dhe një seancë një-ditore për të shënuar Ditën e Përkujtimit të Holokaustit në Bruksel.

Parlamenti Evropian mbështeti një rishikim të rregullave të BE-së për lejet e drejtimit, duke futur dispozita për shoferët fillestarë, një leje dixhitale dhe skualifikime drejtimi.

Parlamenti Evropian mbështeti vendimin për të filluar bisedimet me Presidencën daneze të Këshillit mbi ndalimin e importeve të gazit dhe naftës ruse, siç propozuan Komitetet për Tregtinë dhe Industrinë Ndërkombëtare, Kërkimin dhe Energjinë kur ato miratuan qëndrimet e tyre mbi këtë temë më 16 tetor 2025.

Në një rezolutë të miratuar, Parlamenti Evropian dënon fuqimisht polarizimin politik të vazhdueshëm dhe shtypjen shtetërore në Serbi një vit pas tragjedisë në Novi Sad. Eurodeputetët duan procedura ligjore gjithëpërfshirëse dhe transparente për të sjellë para drejtësisë ata që janë përgjegjës për shembjen e çatisë së hekurudhës.

Në një seancë zyrtare, dy udhëheqësit e shquar të opozitës bjelloruse, Sergej Tikhonovsky dhe Svjatlana Tsikhanouskaya, i bënë thirrje BE-së të vazhdojë të mbështesë luftën e popullit bjellorus për liri dhe demokraci.

Rezoluta, e hartuar nga Komiteti për mjedisin jetësor, klimën dhe sigurinë ushqimore, dhe e miratuar me votim ngritjeje dore, thekson nevojën që BE-ja të mbetet lider në negociatat ndërkombëtare për klimën dhe se të gjithë sektorët duhet të kontribuojnë në uljen e emetimeve dhe arritjen e neutralitetit klimatik.

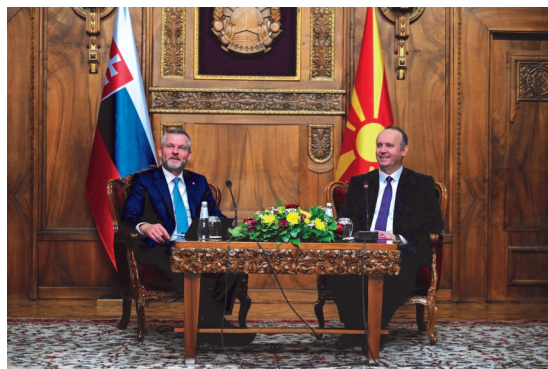
AKTIVITETET E KUVENDIT TË LIDHURA ME ÇËSHTJET EVROPIANE

Kryetari i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Afrim Gashi, u takua më 15.10.2025 me kryetaren e Komisionit Evropian, Ursula fon der Lajen, e cila po viziton vendin në kuadër të turneut të saj treditore në vendet e rajonit të Ballkanit Perëndimor. Në takim mori pjesë edhe Zëvendës Sekretari i Përgjithshëm i Kuvendit, Boban Stojanoski. Në takim, Gashi theksoi se slogani i BE-së "të bashkuar në diversitet" e përshkruan më së miri Maqedoninë e Veriut dhe shprehu mirënjohje për Planin e Rritjes së BE-së për Ballkanin Perëndimor, i cili premton një përmirësim të ndjeshëm në zhvillimin ekonomik dhe social të vendeve të rajonit dhe integrimin e tyre më të madh në BE.

www.sobranie.mk

Kryetari i Kuvendit, Afrim Gashi, u takua me kryetarin e Republikës Sllovaqe, Peter Pellegrini, i cili ndodhet për një vizitë zyrtare në vendin tonë, më 14.10.2025, në Kuvend. Në takim, Gashi përshëndeti iniciativën e Sllovakisë për të inkurajuar risocializimin ekonomik të rajonit të Ballkanit Perëndimor, si dhe nënshkrimin e Memorandumit të ri të Bashkëpunimit Ekonomik midis ministrave të dy vendeve, i cili do të krijojë mundësi të reja për rritjen e tregtisë dhe investimeve.

Më 17.10.2025, Gashi u takua me një delegacion eurodeputetësh që po vëzhgonin zgjedhjet lokale në emër të Parlamentit Evropian. Anëtarët e Delegacionit vijnë nga katër parti politike të përfaqësuara në Parlamentin Evropian, përkatësisht: Marta Temido nga Grupi i Socialistëve dhe Demokratëve, Portugali; Karlo Resler nga Partia Popullore Evropiane, Kroaci, gjithashtu bashkëkryetar i Komitetit të Përbashkët Parlamentar BE-Maqedoni e Veriut; Pjer Pimpi nga Patriotët për Evropën, Francë dhe Nikolas Farantouris nga e Majta, Greqi.

Më 1.10.2025, Kryetari Gashi u takua me Ministrin e Administratës Publike të Malit të Zi, Marash Dukaj. Në takim, Gashi theksoi marrëdhëniet e mira midis dy vendeve dhe shprehu gatishmërinë për të forcuar bashkëpunimin në të gjitha fushat, me qëllim përmbushjen e qëllimit të përbashkët të integritetit të të dy vendeve në Bashkimin Evropian.

AKTIVITETET E KUVENDIT TË LIDHURA ME ÇËSHTJET EVROPIANE

Një delegacion i Kuvendit, i përbërë nga: Igor Zdravkovski, nënkryetar i Komisionit për Çështjet Evropiane; Jovanka Trenčevska, nënkryetare e Komisionit për Financim dhe Buxhet; Silvana Angelevska, anëtare e Komisionit për Çështjet Ekonomike, Punë dhe Politikë Energjetike, merr pjesë në Konferencën Ndërparlamentare mbi Stabilitetin, Koordinimin Ekonomik dhe Qeverisjen në Bashkimin Evropian (SECG), si pjesë e Dimensionit Parlamentar të Kryesisë Daneze të Këshillit të Bashkimit Evropian, e cila u mbajt nga 28 deri më 30 shtator 2025 në Bilund, Danimarkë. Fokusi i Konferencës ishte në temat që lidhen me sfidat aktuale gjeopolitike dhe se si BE mund të forcojë pozicionin e saj në ekonominë globale, si të financojë autonominë e sigurisë dhe mbrojtjes së BE-së në dritën e tensioneve aktuale gjeopolitike; dhe nëse rregullat fiskale të BE-së janë të qëndrueshme në situatën e re gjeopolitike.

Më 7 dhe 8 tetor 2025, në Podgoricë të Malit të Zi u mbajt një konferencë rajonale me temë "Roli i Mbikëqyrjes Efektive Parlamentare në Avancimin e Procesit të Anëtarësimit në Bashkimin Evropian". Në konferencë morën pjesë Daniela Belimova dhe Mimoza Musa, anëtare të Komisionit për Çështje Evropiane, Nikolla Gjoshevski, Zëvendës Sekretar i Përgjithshëm i Kuvendit, si dhe shërbimi parlamentar. Në kuadër të panelit në të cilin delegacionet prezantuan punën e parlamenteve të tyre në procesin e integritimit evropian, deputetja Daniela Belimova i informoi të pranishmit rreth zhvillimeve aktuale në punën e Komisionit për Çështje Evropiane dhe prezantoi aktivitetet dhe rezultatet që Komisioni ka arritur në përbërjen e tij

aktuale.

ANËTARËT E RINJ TË BE-SË PA TË DREJTË VETOS

Bashkimi Evropian po përgatitet të reformojë rregullat e tij të vendimmarrjes në kontekstin e një zgjerimi të mundshëm me Ballkanin Perëndimor dhe vendet e tjera candidate, që do të thotë se anëtarët e rinj mund të mos kenë të drejtë të plotë vetoje në fusha të caktuara. Sipas projekt-propozimeve për të reformuar procesin e vendimmarrjes së BE-së, të cilat janë në fazat e fundit të përgatitjes, anëtarët e rinj të Bashkimit mund t'i nënshtrohen një procedure të modifikuar votimi në vitet e para pas anëtarësimit.

Ndryshimet kryesore që po shqyrtohen:

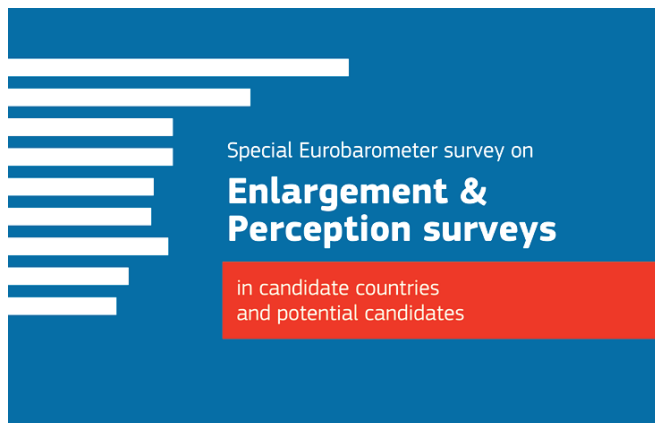
Veto e kufizuar për anëtarët e rinj: Vendet që i bashkohen BE-së mund të mos kenë të drejtë të plotë vetoje në fusha të caktuara politikash në vitet e para të anëtarësimit.

Më shumë vendime me shumicë të kualifikuar: Zgjerimi i fushave ku vendimet merren me shumicë votash, në vend të unanimitetit.

Pjesëmarrje me faza: Fitimi gradual i të drejtave të anëtarësimit të plotë gjatë një periudhe kohore. Këto reforma, të cilat janë pjesë e përgatitjeve më të gjera të BE-së për zgjerim të mundshëm, synojnë ta mbajnë Unionin funksional pas anëtarësimit të shteteve të reja anëtare. Për vendet e Ballkanit Perëndimor, duke përfshirë Serbinë, Malin e Zi, Shqipërinë, Maqedoninë e Veriut, Bosnjën dhe Hercegovinën dhe Kosovën, këto ndryshime do të thoshin se fuqia e tyre e plotë e vetos në të gjitha fushat do të kufizohej në vitet e para pas anëtarësimit. Forma përfundimtare e reformave të propozuara pritet të paraqitet në muajt në vijim, pasi të jenë përfunduar konsultimet midis shteteve anëtare dhe institucioneve të BE-së.

EUROBAROMETRI I KOMISIONIT EVROPIAN

Komisioni Evropian publikoi rezultatet e një sondazhi të Eurobarometrit më 2 shtator 2025. Rreth 56% e qytetarëve të BE-së janë në favor të zgjerimit të mëtejshëm me anëtarë të rinj. Mbështetja është veçanërisht e lartë midis të rinjve. Rreth dy të tretat e të anketuarve të moshës 15 deri në 39 vjeç besojnë se vendet (potenciale) kandidate duhet të bashkohen me BE-në pasi të kenë përmbushur kushtet e nevojshme.

Përfitimet më të njohura të anëtarësimit në BE përfshijnë një ndikim më të fortë global, një treg më të madh për bizneset e BE-së, më shumë mundësi punësimi dhe solidaritet dhe siguri më të madhe.

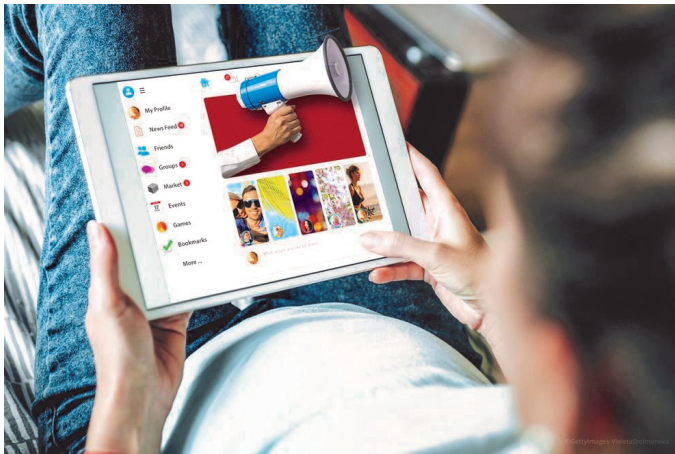
Të anketuarit shprehin shqetësime në lidhje me migracionin, korrupsionin dhe krimin, si dhe kostot financiare të

zgjerimit.

Sondazhi u krye midis shkurtit dhe marsit 2025, duke mbledhur mendimet e më shumë se 26,300 qytetarëve në të 27 shtetet anëtare të BE-së. Rezultatet e plota dhe fletët e fakteve specifike për vendin janë të disponueshme në internet. Përveç kësaj, sondazhe mbi perceptimet e qytetarëve për zgjerimin u kryen në Shqipëri, Bosnjë dhe Hercegovinë, Kosovë, Gjeorgji, Moldavi, Mal të Zi, Maqedoninë e Veriut, Serbi dhe Ukrainë. Mbështetja për anëtarësimin në BE është veçanërisht e lartë në Shqipëri (91%) dhe Maqedoninë e Veriut (69%), me qytetarët që presin përfitime të tilla si përmirësimi i cilësisë së jetës dhe kufij të hapur. Në të kundërt, Serbia tregon mbështetjen më të ulët për anëtarësimin në BE në rajon me 33%. Entuziazmi për anëtarësimin në BE është i fortë, ndërsa në të njëjtën kohë ndikohet nga problemet specifike ekonomike dhe gjeopolitike të secilit vend.

<https://enlargement.ec.europa.eu>

RREGULLA TË REJA PËR REKLAMAT POLITIKE TË PAGUARA

Nga 10 tetori 2025, reklamato politike në të gjithë Bashkimin Evropian do të funksionojnë sipas rregullave më të rrepta dhe më transparente. Ligji i ri për reklamato politike, i cili ka hyrë zyrtarisht në fuqi, synon të mbrojë zgjedhjet e lira dhe të ndershme në të 27 shtetet anëtare duke luftuar manipulimin dhe dezinformimin nga subjektet e huaja.

Ndryshimet kryesore të prezantuara nga ligji i ri: Sqarimi i "Kush pagan për reklamën?": Të gjitha reklamato politike duhet të shfaqin qartë emrin e financuesit të fushatës dhe të përmbajnë një mesazh transparent rreth asaj se kush është përgjegjës për përmbajtjen e tyre.

Ndalimi i maskimit të identitetit: Përdorimi i sponsorëve

të fshehur është i ndaluar, duke u lejuar qytetarëve të dinë se kush qëndron pas çdo mesazhi politik.

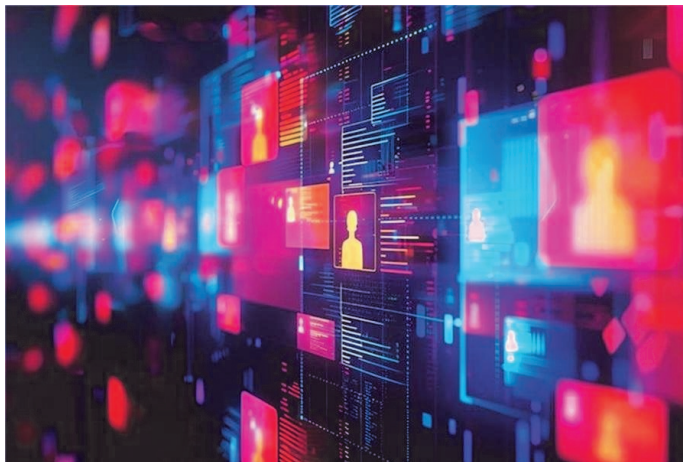
Kufizimi i ndërhyrjeve të huaja: Rregullat e rrepta kufizojnë ndikimin e subjekteve nga vendet jo-anëtare të BE-së në fushatat politike evropiane, me qëllim parandalimin e ndërhyrjeve të jashtme në proceset zgjedhore.

Llogaridhënie më e madhe e platformave: Platformat online dhe motorët e kërkimit tani kërkohet të mbajnë të dhëna të disponueshme publikisht për të gjitha reklamato politike të shfaqura në shërbimet e tyre. Këto të dhëna duhet të përfshijnë detaje të audiencës së synuar, buxhetit të fushatës dhe kohëzgjatjes së fushatës reklamuese. Zbatimi i ligjit do të jetë një hap kyç në forcimin e demokracisë evropiane dhe mbrojtjen e integritetit të proceseve zgjedhore në epokën digjitale, duke siguruar kushte të barabarta loje për të gjithë aktorët politikë.

<https://commission.europa.eu>

SIGURIA KIBERNETIKE E BE-SË DHE STRATEGJIA PROTECT-BE

Bashkimi Evropian nisi fushatën e tij vjetore të ndërgjegjësimit për sigurinë kibernetike, Muajin e Sigurisë Kibernetike të BE-së (EUCWM), në tetor, duke njoftuar njëkohësisht arritjet kryesore dhe hapat e ardhshëm të strategjisë ambicioze "ProtectEU". Këto iniciativa synojnë të forcojnë qëndrueshmërinë kolektive të Bashkimit përballë kërcënimeve kibernetike të sofistikuara në rritje. Tema e fushatës së vitit 2025, "Së bashku për një Evropë të Sigurt Kibernetike", thekson rolin kyç të çdo individi dhe organizate në krijimin e një hapësire më të sigurt online. Përmes ngjarjeve, trajnimeve dhe kërkimeve në të gjithë Evropën, fushata synon të edukojë qytetarët dhe bizneset mbi praktikën themelore të sigurisë, të tilla si përdorimi i fjalëkalimeve të forta, mundësia e vërtetimit shumëfaktorësh dhe njohja e përpjekjeve të Fishing-ut.

Si pjesë e fazës tjetër të ProtectEU, BE-ja po përqendrohet në:

Luftimin e krimit kibernetik: Forcimin e bashkëpunimit midis autoriteteve gjyqësore dhe zbatuese në të gjitha Shtetet Anëtare për të hetuar dhe ndjekur penalisht në mënyrë efektive kriminelët kibernetikë.

Inteligjenca Artificiale (IA) dhe siguria kibernetike: Hulumtimin dhe zhvillimin e mjeteve inteligjente të bazuara në IA që mund të zbulojnë dhe neutralizojnë në mënyrë proaktive kërcënimet.

Angazhimin global: Punimin aktiv me partnerët ndërkombëtarë për të promovuar standardet e përbashkëta të sigurisë kibernetike dhe sjelljen e përgjegjshme në hapësirën kibernetike.

Duke kombinuar ndërgjegjësimin publik të ngritur përmes EUCYBM dhe kornizat e forta rregullatore të ProtectEU, Bashkimi Evropian po forcon pozicionin e tij si një aktor global në luftën kundër kërcënimeve dixhitale në zhvillim, duke punuar drejt një shoqërie dixhitale të sigurt për të gjithë qytetarët e saj.

<https://home-affairs.ec.europa.eu>

SISTEMI DIXHITAL I HYRJES DHE DALJES (EES)

Bashkimi Evropian prezantoi zyrtarisht Sistemin e tij të ri Dixhital të Hyrjes/Daljes (EES) më 12 tetor 2025, duke ndryshuar mënyrën se si kontrollohen udhëtarët në kufijtë e jashtëm të bllokut. Ky transformim i madh dixhital zëvendëson vulat manuale në pasaporta me kapjen automatike elektronike. Sistemi i ri do të regjistrojë automatikisht emrat, llojin e udhëtarit, pasaportat dhe të dhënat biometrike (si gjurmët e gishtërinjve dhe fytyrat) të të gjithë qytetarëve jo-BE që udhëtojnë në zonën Shengen. Sistemi do të regjistrojë datat e hyrjes dhe daljes, si dhe çdo refuzim hyrjeje. Qëllimi është i dyfishtë: të forcohet siguria duke monitoruar më mirë qëndrimin e njerëzve që hyjnë dhe dalin nga BE-ja, dhe të automatizohen procedurat kufitare. Sistemi është veçanërisht i rëndësishëm për zbatimin e rregullit të qëndrimit 90-ditor brenda një periudhe 180-ditore për udhëtarët jo-BE që udhëtojnë pa vizë. Duke regjistruar me saktësi datat e hyrjes dhe daljes, autoritetet mund të përcaktojnë lehtësisht nëse dikush ka tejkaluar vizat e tij. Sistemi EES shërben gjithashtu si bazë për fazën tjetër të digjitalizimit të kufijve të BE-së - Sistemin Evropian të Autorizimit të Udhëtimit (ETIAS), i cili pritet të futet në fuqi në vitin 2026.

Ky transformim digjital forcon sigurinë e kufijve të BE-së, por gjithashtu ngre pyetje në lidhje me mbrojtjen e privatësisë dhe menaxhimin e të dhënave, pasi BE tani mbledh dhe ruan sasi të konsiderueshme informacioni biometrik mbi udhëtarët nga vendet jo-anëtare.

<https://www.euronews.com>

OBJEKTIVAT KLIMATIKE PËR VITIN 2040

Bashkimi Evropian do të rrisë zyrtarisht angazhimet e tij për klimën në nivel global, pasi shtetet anëtare ranë dakord për një objektiv të ri ambicioz për reduktimin e gazrave serrë për vitin 2035. Komisioni Evropian synon t'i dërgojë një "sinjal të fortë dhe të unifikuar" komunitetit global se BE mbetet e përkushtuar fuqimisht për arritjen e objektivave të Marrëveshjes së Parisit.

Kontributi i ri i Përcaktuar Kombëtarisht (NDC) i BE-së parashikon uljen e emetimeve neto të gazrave serrë me 66.25% në 72.5% krahasuar me nivelet e vitit 1990 deri në vitin 2035. Objektivi mbulon të gjithë sektorët e ekonomisë dhe të gjitha gazrat

serrë. Ky objektiv përfaqëson një hap të rëndësishëm përpara në rrugën drejt një objektivi edhe më të lartë për vitin 2040, me një ulje prej 90% krahasuar me vitin 1990, duke çuar në qëllimin përfundimtar të Bashkimit për neutralitetin klimatik deri në vitin 2050.

Komisioni ka përcaktuar një rrugë pragmatike dhe fleksibile deri në vitin 2040 që pasqyron realitetet e sotme ekonomike, të sigurisë dhe gjeopolitike, ndërkohë që u jep investitorëve dhe bizneseve parashikueshmërinë e nevojshme për të nxitur tranzicionin e pastër dhe konkurrueshmërinë industriale të BE-së. Ligji Evropian për Klimën, i cili ka qenë në fuqi që nga korriku i vitit 2021, forcon detyrimin ligjor të BE-së për të arritur neutralitetin klimatik deri në vitin 2050.

<https://ec.europa.eu>

75 VJET KONVENTA EVROPIANE PËR TË DREJTAT E NJERIUT

4 nëntori 2025 shënoi 75-vjetorin e nënshkrimit të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ), një dokument ligjor i nënshkruar në Romë më 4 nëntor 1950, i cili vendosi standarde për mbrojtjen e lirive themelore të çdo individi.

Konventa, instrumenti i parë ligjërish të detyrueshëm që u dha forcë konkrete ligjore parimeve të Deklaratës Universale të të Drejtave të Njeriut, i detyron qeveritë të respektojnë të drejtat dhe liritë themelore. Ajo garanton që çdo individ - pavarësisht nga origjina ose statusi - të ketë qasje në mbrojtje ligjore dhe të drejtën për mbrojtje, duke siguruar që të gjithë të trajtohen me dinjitet, drejtësi dhe barazi para ligjit.

jtësi dhe barazi para ligjit.

Gjatë gjithë historisë së saj 75-vjeçare, Konventa ka treguar qëndrueshmëri të jashtëzakonshme dhe aftësi për t'iu përgjigjur sfidave të reja shoqërore dhe politike, duke mbetur besnike ndaj misionit të saj kryesor: mbrojtjes së dinjitetit njerëzor. Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut në Strasburg shquhet si një nga shtyllat qendrore të arkitekturës së përbashkët institucionale evropiane, duke siguruar përmes interpretimit dhe mbikëqyrjes së saj që Konventa të mbetet një "instrument i gjallë" që përshtatet me kohët moderne.

Ky përvjetor jubilar shërben si një kujtesë e fuqishme e rëndësishme të qëndrueshme të këtij traktati në sigurimin e drejtësisë dhe dinjitetit për miliona qytetarë në të gjithë kontinentin evropian.

<https://www.gov.si>

DITA EVROPIANE E GJUHËVE 2025

Më 26 shtator 2025, Bashkimi Evropian festoi Ditën Evropiane të Gjuhëve, një iniciativë që çdo vit nxjerr në pah pasurinë e diversitetit gjuhësor dhe përfitimet e të mësuarit të gjuhëve. Këtë vit, motoja e ngjarjes është "Hapni zemrën dhe mendjen tuaj", duke i inkurajuar qytetarët të përqafojnë gjuhët si një urë drejt kulturave, perspektivave dhe mundësive të reja.

Dita Evropiane e Gjuhëve, e themeluar nga Komisioni Evropian dhe Këshilli i Evropës, synon të:

- inkurajojë të mësuarit e gjuhëve në të gjithë Evropën, duke kapërcyer barrierat kulturore dhe gjuhësore.
- promovojë diversitetin gjuhësor dhe kulturor si një vlerë themelore e identitetit evropian.
- inkurajojë të mësuarit e gjuhëve gjatë gjithë jetës si në klasë ashtu edhe në jetën e përditshme.

Këtë vit, fokusi është në fuqinë e gjuhëve për të ndërtuar lidhje emocionale dhe intelektuale. "Hapja e zemrës dhe mendjes" do të thotë jo vetëm zotërimi i rregullave gramatikore, por edhe zhvillimi i empatisë, mirëkuptimit dhe respektit për njerëzit nga prejardhje të ndryshme kulturore.

Dita Evropiane e Gjuhëve festohet çdo vit më 26 shtator. Iniciativa bashkon miliona njerëz nga 45 vende pjesëmarrëse për të promovuar diversitetin gjuhësor dhe të mësuarit e gjuhëve gjatë gjithë jetës në të gjithë kontinentin.

<https://commission.europa.eu>

PLAN I RI I PËRBASHKËT VEPRIMI PËR TË LUFTUAR TERRORIZMIN NË BALLKANIN PERËNDIMOR

Komisioni Evropian dhe partnerët nga Ballkani Perëndimor kanë arritur një marrëveshje mbi një Plan të ri të Përbashkët Veprimi për Parandalimin dhe Luftimin e Terrorizmit dhe Ekstremizmit të Dhunshëm. Planin, i cili zgjat deri në vitin 2030, synon të forcojë bashkëpunimin në siguri dhe të përgatisë rajonin për sfidat e ardhshme të procesit të pranimit në BE.

Plani i Veprimit përqendrohet në pesë fusha kryesore:

Korniza ligjore dhe institucionale: Përshtatja e legjislacionit kombëtar me legjislacionin evropian kundër terrorizmit, të drejtat e viktimave dhe lufta kundër përmbajtjes terroriste në internet.

Parandalimi: Forcimi i përpjekjeve për të parandaluar radikalizimin, veçanërisht midis të rinjve, duke përfshirë programet e riintegrit për luftëtarët terroristë të kthyer dhe familjet e tyre.

Shkëmbimi i informacionit dhe bashkëpunimi operacional: Përmirësimi i shkëmbimit të informacionit me Europolin dhe Eurojust-in, përdorimi i mjeteve të tilla si SIENA dhe rritja e bashkëpunimit për të hequr përmbajtjen terroriste nga interneti.

Financimi i terrorizmit: Përditësimi i ligjeve mbi parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, me një fokus të veçantë në kryptovalutat dhe rreziqet e financimit të huaj të padëshiruar që nxisin radikalizimin.

Mbrojtja e qytetarëve dhe infrastrukturës kritike: Përmirësimi i mbrojtjes së hapësirave publike dhe infrastrukturës kritike nga kërcënime të tilla si keqpërdorimi i dronëve civilë dhe trafikimi i armëve të paligjshme.

Zbatimi i planit do të monitorohet përmes udhërrëfyesve kombëtarë që do të përgatiten nga partnerët e Ballkanit Perëndimor dhe do të mbështeten nga Komisioni Evropian përmes instrumenteve financiare dhe operationale. Ky plan konfirmon angazhimin e të gjitha palëve për të krijuar një Evropë të së ardhmes së përbashkët më të sigurt.

<https://home-affairs.ec.europa.eu>

FONDI SOCIAL PËR KLIMËN

Komisioni Evropian publikoi udhëzime të reja mbi zbatimin e Fondit për Klimën Sociale (SCF) më 14 tetor 2025. Nga viti 2026, ai do të mobilizojë mbi 86 miliardë euro për të mbështetur familjet dhe bizneset e vogla në nevojë në tranzicionin e gjelbër. Fondi, një mekanizëm kyç për të mundësuar një tranzicion të drejtë mjedisor, do të përdorë të ardhurat nga sistemi i ri i tregtimit të emetimeve për karburantet në ndërtesa dhe transport (ETS2) për të ndihmuar qytetarët dhe bizneset të përballojnë kostot e tranzicionit drejt zgjidhjeve të energjisë së pastër.

Parimet kryesore të funksionimit:

Mbështetje e bazuar në rezultate: Pagesat do të

bëhen vetëm pas arritjes së objektivave dhe treguesve të rënë dakord,

Parashikueshmëria: Çdo masë në planet kombëtare do të ketë një vlerë specifike pagese,

Procedurë e thjeshtuar: Shtetet Anëtare mund të përdorin strukturat ekzistuese të Politikës së Kohëzimit,

Transparenca: Një sistem i vetëm dixhital do të përdoret për të ndjekur të gjitha masat dhe përfutjesit,

Angazhimi i palëve të interesuara: Pjesëmarrja e autoriteteve lokale dhe shoqërisë civile është thelbësore.

Fondi do të financojë masa të tilla si: rinovimi i ndërtesave dhe përmirësimi i efikasitetit të energjisë, instalimi i sistemeve të pastra të ngrohjes dhe ftohjes, mbështetja e burimeve të energjisë së rinovueshme dhe promovimi i lëvizshmërisë me emetime zero dhe transportit publik.

Fondi Social për klimën është një nga instrumentet më ambicioze të BE-së për kombinimin e objektivave klimatike me drejtësinë sociale, duke siguruar që askush të mos mbetet prapa në rrugën drejt një Evrope neutrale ndaj klimës deri në vitin 2050.

<https://ec.europa.eu>

JAVA E BARAZISË GJINORE

Nën moton "Koha për të vepruar", Parlamenti Evropian zyrtarisht hapi Javën e Barazisë Gjinore 2025 më 28 tetor 2025, një ngjarje që do të nxjerrë në pah sfidat dhe zgjidhjet për të arritur barazi të vërtetë gjinore në Evropë.

Kjo iniciativë vjetore, e cila zhvillohet në të gjitha fushat kryesore të politikave, synon të rrisë ndërgjegjësimin dhe të inkurajojë veprime konkrete për të fuqizuar të drejtat e grave dhe për të avancuar barazinë gjinore në të gjitha Shtetet Anëtare të BE-së.

Temat kryesore të ngjarjes së këtij viti:

Drejtësia gjinore në tranzicionin digjital: Duke parë ndikimin e inteligjencës artificiale dhe digjitalizimit në

barazinë gjinore,

Pavarësia ekonomike e grave: Duke diskutuar hendekun gjinor në paga dhe pensione,

Përballimi i dhunës me bazë gjinore: Negocimi për të përmirësuar mbrojtjen e grave nga të gjitha format e dhunës,

Përfaqësimi në vendimmarrje: Duke eksploruar mënyrat për të rritur pjesëmarrjen e grave në jetën politike dhe të korporatave.

Java e Barazisë Gjinore vjen në një moment kritik, kur sipas të dhënave të fundit, Evropa ende përballlet me një hendek të konsiderueshëm gjinor në paga prej mesatarisht 13%, me mungesë përfaqësimi të grave në pozicione vendimmarrëse dhe raportime në rritje të dhunës me bazë gjinore.

<https://www.europarl.europa.eu>

SHKALLA E PAPUNËSISË NË EVROPË

Në eurozonë, shkalla e papunësisë e matur sipas metodologjisë së Organizatës Ndërkombëtare të Punës (ILO) në shtator ishte 6.3%, e njëjtë me dy muajt e mëparshëm.

Në nivelin e Bashkimit Evropian, shkalla mbeti në nivelin e gushtit, kur sipas të dhënave të rishikuara të zyrës statistikore ishte 6%.

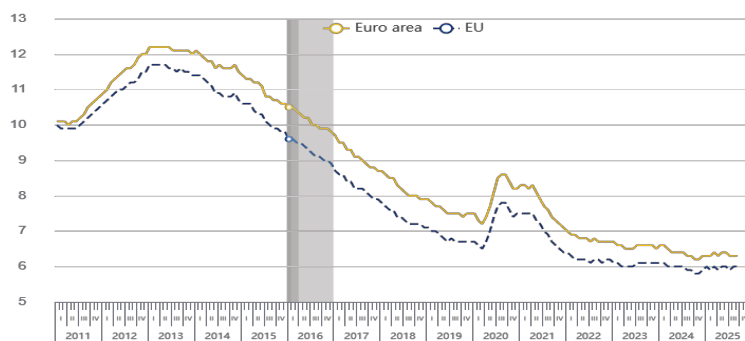
Në shtator të vitit të kaluar, eurozona regjistroi gjithashtu një shkallë papunësie prej 6.3%, ndërsa në të gjithë BE-në ishte 5.9%.

Sipas vlerësimeve të Eurostat, në shtator në BE kishte pothuajse 13.25 milionë qytetarë të papunë, nga të cilët më shumë se 11 milionë ishin në eurozonë.

Spanja mbeti vendi i vetëm me një shkallë papunësie dyshifrore në shtator - 10.5%. Pas saj vjen Finlanda me 9.8, dhe Suedia është afër me 8.7%.

Republika Çeke dhe Malta kishin shkallët më të ulëta të papunësisë, me shkallë prej 3%. Sllovenia dhe Polonia janë gjithashtu në këtë grup, me shkallë prej 3.1% dhe 3.2%.

Unemployment rates
seasonally adjusted series, %

eurostat

<https://ec.europa.eu/eurostat>

LIGJET E MIRATUARA ME FLAMURIN EVROPIAN NË SHTATOR 2025

- *Ligji për çasjen e ueb-faqeve dhe aplikacioneve mobile të Institucioneve të sektorit publik,
- *Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për orarin e punës së punëtorëve mobilë në komunikacionin rrugor dhe pajisjet për regjistrim në komunikacionin rrugor,
- *Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për efikasitetin energjetik,
- *Ligji për emetimet industriale.

KALENDARI BE / nëntor 2025

1. Kryesia Daneze me Këshillin e BE-së, 1/7/2025 - 31/12/2025;
2. Mbledhja e Këshillit të Punëve të Jashtme, 20 dhe 24/11/2025, Bruksel;
3. Mbledhja e Këshillit të Çështjeve të Përgjithshme, 17/11/2025, Bruksel;
4. Seanca plenare e Parlamentit Evropian, 12, 13 dhe 24-27/11/2025, Strasburg.

European Union Newsroom
europa.eu

[Home](#)
[Highlights](#)
[Press releases](#)
[Calendar](#)
[Audiovisual](#)
[Press contacts](#)
[Press facilities](#)
[Subscription services](#)
[About the EU](#)

CALENDAR

BROWSE FORTHCOMING EVENTS

By topic
Choose a topic

By organiser
Choose an organiser

By type
Choose a type

BY MONTH

Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Lidhje përdoruese për publikimet elektronike të BE-së:

<https://publications.europa.eu/en/home>

<https://europa.eu/european-union/documents-publications>

<http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/parlamentarium>

KUVENDI I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

QENDRA BE E KUVENDIT

Adresa: „11 Tetori“ nr.10, Shkup, 1000

Telefon: +389 2 3 11 22 55 lokale 414 dhe 277

E-posta: nsei@sobranie.mk

Zyra 019

---

www.sobranie.mk

Projekti IPA për "Ndihmë Teknike për Parlamentin" u zbatua në Kuvend në periudhën nga janari 2011 deri në qershor 2012, objektivi i përgjithshëm i të cilit ishte forcimi i kapacitetit institucional të Kuvendit dhe në këtë mënyrë përmirësimi i transparencës dhe llogaridhënies së tij ndaj qytetarëve.

Në kuadër të projektit IPA, u ofrua ndihmë financiare dhe nga ekspertë për krijimin e një Qendre të BE-së në Kuvend.

Qëllimi i krijimit të Qendrës së BE-së është t'u ofrojë Anëtarëve të Kuvendit dhe Shërbimit akses më të mirë në informacion në lidhje me çështjet e BE-së.

Qendra e BE-së është në aspektin organizativ brenda Sektorit për Mbështetje të Këshillit Nacional për Integrimin Evropian dhe Monitorimin e Integritimit Evropian.

Qendra e BE-së ka një bibliotekë me libra dhe botime nga fusha të ndryshme të politikave evropiane.

